

RookVrij

Nieuwsbrief van RookVrij vzw
Extra verkiezingsnummer - 12 mei 2003
v.u. Raf De Ryck PB 450 1180 Brussel

Stem wijzer

Alles kan beter.

Tijdens de afgelopen regeerperiode is weinig gedaan om personen te beschermen tegen tabaksrookvervuiling. Horecazaken worden met boetes aangemaand om rookfilters plaatsen die zo goed als nutteloos zijn om klanten te beschermen tegen tabaksrook. Het kabinet van Volksgezondheid sloot een maand geleden de discussie over rookvrije horeca af met: "maar wij respecteren wel de individuele keuze van de roker." (De Morgen 11/4/03).

De pestvrije werkplek zit in een wet gegoten. De rookvrije werkplek kwam niet eens te sprake.

In dit extra verkiezingsnummer hebben we de partijprogramma's bekeken in het licht van het programma van RookVrij. Al deze partijen kregen een paar maand geleden het verkiezingsmemorandum van RookVrij toegestuurd.

Een aantal partijen halen gezondheid, leefmilieu, kwaliteitsvolle werkomgeving aan als thema. Weinigen maken echter de link met het probleem van tabaksrookvervuiling als belangrijkste vervuiler van het binnenmilieu.

Passief roken maakt in België 2000 slachtoffers per jaar (cijfers van RookVrij in 2002 en OIVO in 2003). Passief roken op het werk zou meer slachtoffers maken dan arbeidsongevallen (cijfers van een Britse studie). Desondanks haalt passief roken de politiek agenda nog niet.

Maatregelen tegen passief roken moeten in de eerste plaats beschermen tegen ongewenst meerroken maar het is eveneens de belangrijkste schakel in een preventiebeleid om het tabaksgebruik te doen dalen.

Raf De Ryck

Test-Aankoop vraagt uw mening

In zijn meinumner doet Test-Aankoop een oproep tot getuigenissen over passief roken op je werk, op openbare plaatsen, horeca, theaters, filmzalen, openbaar vervoer enz.

Stuur al uw klachten en belevissen naar:

Isabelle Convié, Test-Aankoop, Hollandstraat 13, 1060 Brussel

of mail naar: iconvie@test-aankoop.be

NB: Stuur ook een kopie naar RookVrij.

Uit de partijprogramma's (alfabetisch gerangschikt):

[bemerkingen van RookVrij staan cursief en tussen vierkante haakjes]

de vette druk is nadruk door RookVrij

Agalev

Een beter milieu voor een betere gezondheid

201 Een beleid inzake milieu en gezondheid vertrekt van de volgende basisprincipes: Een ruimere definitie van milieu, waarbij naast de aspecten lucht, water en bodem ook voeding en andere factoren zoals **passief roken**, geluidsoverlast, geurhinder, lichthinder, stress en psychosociale effecten verbonden aan de degradatie van het milieu de nodige aandacht krijgen.

202 Milieunormen afstemmen op de gezondheidsrisico's voor de kwetsbaarste groepen in de samenleving, zoals kinderen, bejaarden, zwangere vrouwen, **astma- en hartpatiënten**...

[Tabaksrookvervuiling is inderdaad een belangrijke bron van vervuiling en van ziekte. Personen met astma en andere ademhalingsproblemen en hartpatiënten lopen extrarisiko door passief roken]

203 Een beleid van chemische hygiëne opbouwen: **De schadelijkste producten en stoffen verbieden**, ook voor internationale export.

[20.000 tabaksdoden per jaar, wordt tabak een illegaal product?]

204 De **luchtkwaliteit bij de bron** en sectorgericht aanpakken: Prioriteit verlenen aan de bestrijding van **verontreiniging door fijn stof**.

[Tabaksrook is voor het binnenmilieu een belangrijke bron van deze fijne en zeer schadelijke stofdeeltjes. Het is een belangrijke risicofactor bij hartproblemen.]

209 Binnenhuisvervuiling efficiënter bestrijden. **Het recht op een rookvrije omgeving waarborgen door de naleving van de reglementering strikt te controleren en waar nodig de reglementering aan te passen.**

[De huidige wetgeving voor de horeca en de werkplek bieden zo goed als geen bescherming tegen tabaksrookvervuiling]

Meer sociale rechtvaardigheid: levenskwaliteit voor iedereen

101 Het beleid heeft als doel dat alle mensen tot hun recht komen en niet gediscrimineerd worden, ongeacht (...), **de huidige of toekomstige gezondheidstoestand**, (...)

102 Resoluut **kieszen voor de maatschappelijke integratie en emancipatie** van kwetsbare groepen, zoals **zieken, mensen met een handicap** (...).

[tabaksrookvervuiling is een ernstige drempel voor sociale integratie van personen met ademhalingsproblemen op het werk en in het sociaal leven]

105 Kinderrechten: **Recht op gezondheid** (recht op een gezond leefmilieu inbegrepen).

[volwassen moeten beter geïnformeerd worden over het effect van tabaksrook op de gezondheid van kinderen]

313 **Kwaliteit van de arbeid** een centrale plaats geven in het overheidsbeleid en in de praktijk van de sociale partners. (...) Daarbij is aandacht nodig voor (...) tegengaan van discriminatie, het bevorderen van evenredige participatie en een mensvriendelijke bedrijfscultuur.

[een gezonde rookvrije werkplek voor iedereen zorgt ervoor dat ook personen met ademhalingsproblemen niet uitgesloten worden van het arbeidsproces]

De veiligheids- en gezondheidsrisico's (ook psychische, zoals stress) tijdens het werk verder inperken. De Europese richtlijnen terzake zo snel mogelijk omzetten in Belgisch recht. Veiligheid

Extra maatregelen voorzien voor bepaalde beroepsgroepen en -risico's, zoals blootstelling aan ozon en het **werken** met kankerverwekkende stoffen of **in een kankerverwekkende omgeving**. Het regelmatig aanpassen en aanvullen van de lijsten van erkende beroepsziekten en van **kankerverwekkende stoffen** hoort daar uiteraard bij.

[tabaksrook is een kankerverwekkende stof; passief roken op het werk eist meer slachtoffers dan arbeidsongevallen]

6. Recht op gezondheid en zorg voor iedereen

601 (...) Preventie krijgt sterk de nadruk: vanuit het voorzorgsprincipe omvat het streven naar een goede gezondheidszorg ook de zorg voor gezonde steden, een gezond platteland, **gezond werk, gezond wonen, gezond voedsel, gezond vervoer** en een gezonde economie.

[Rookvrije werkplek, gezond voedsel in een gezonde omgeving betekent ook rookvrije restaurants, rookvrije treinen]

603 (...) Meer aandacht besteden aan het **preventief gezondheidsbeleid**. Winst aan gezondheid en levenskwaliteit is een vraag die zowel het individu als de maatschappij in haar geheel bezig houdt. Dit kan niet door enkel care (zorg) en cure (genezing) aan te bieden, maar vereist ook een **versterking van de preventieve gezondheidszorg**.

[een rookvrije leef- en werkomgeving is de beste preventie voor de 2000 slachtoffers door passief roken en de beste aanmoediging voor rokers om te stoppen met roken, 80% van de roker zou dat liever doen]

CD&V

Het beïnvloeden van omgevingsfactoren en oorzaken van ongezondheid en onwelzijn (zoals een kwaliteitsvolle levensloopbaan met aandacht voor oorzaken van stress en depressie, **kwaliteitsvolle en veilige arbeidsomstandigheden**,

[o.a. een rookvrije werkplek]

We investeren in wetenschappelijk onderzoek dat de relatie blootlegt tussen **allerlei vormen van milieuvervuiling** (zoals dioxines, pesticiden, toxische stoffen in het milieu, smog), **moderne leefwijzen (roken, pilgebruik, gebruik van drugs)**,

voeding (pcb's in kippen, kleurstoffen) en gezondheidsproblemen die er mogelijk uit resulteren.

[Gezond eten in een gezonde omgeving: pcb-vrije kip in een rookvrij restaurant.]

Maar we mogen ook niet blind zijn voor de nuttige effecten van vrijwilligerswerk binnen en los van organisaties. Vrijwilligers mogen terecht trots zijn op wat ze realiseren.

[Een pluim voor de actieve leden van RookVrij]

Cafés en restaurants bijvoorbeeld brengen als **ontmoetingsplaats** voor een babbel of voor gezellig samenzijn de **menselijke verbondenheid**, één van onze kernwaarden, tot leven.

[de horeca, te beginnen met de restaurants, moet toegankelijk zijn voor iedereen, personen met astma en ademhalingsproblemen blijven omwille van de tabaksrook uitgesloten bij heel wat sociale contacten.]

Afhankelijkheid van drugs (legale zowel als illegale drugs) is iets wat christen-democraten niet kunnen en niet willen aanvaarden. Mensen mogen niet ingesloten geraken door verslavende producten zoals alcohol, **nicotine**, slaapmiddelen, kalmeermiddelen, amfetamines, xtc, marihuana, cocaïne, heroïne, ..., op gevaar af hun leven **en dat van anderen te vernielen**.

Er moeten ontradingcampagnes komen, gericht naar allerlei soorten drugs: voor CD&V is het een absolute noodzaak niet alleen een realpolitiek te voeren t.a.v. illegale drugs, maar ook t.a.v. alcohol, **tabak** en medicatie.

De overheid moet aan **eenieder de kans geven om zijn verslavingsprobleem aan te pakken**. Er dient dan ook een brede waaier van voorzieningen te zijn, met een 'zorg op maat'.

[De beste preventiemaatregel om rokers aan te moedigen om te stoppen is het rookvrij maken van het openbare sociaal-culturele leven en de werkplek, 80% van de rokers zou liever stoppen met roken. Zij moeten de nodige ondersteuning krijgen]

Mensen zeggen wel eens: 'zolang je ademt, ben je in leven'. Men vergeet echter dat **de kwaliteit van de lucht die we inademen mee bepalend is voor de duur en de kwaliteit van ons leven**. Hetzelfde geldt voor de voeding. Het gaat niet alleen om voeding zonder meer maar ook over de kwaliteit van die voeding.

[Gezond eten in een gezonde omgeving zou het advies van elk restaurant moeten zijn. Geld uitgeven aan voedselcontroles en het voedsel dan opdienen in een atmosfeer vol toxische tabaksrook is absurd.]

N-VA

Voorstel 8: "om voor jobs te zorgen ipv banenplannen te spuien" "Een verhoging van de **arbeidskwaliteit** zodat ook wordt gewerkt aan de lusten van arbeid door stimulansen voor onthaasting, flexibiliteit ..."

[... en een rookvrije werkomgeving]

Voorstel 12: "Milieuregels die klaar zijn in plaats van troebel"

De verdediging van het belang van zes miljoen Vlamingen betekent ook zorg dragen voor een **gezonde leefomgeving**, vandaag en in de toekomst.

"Milieubewust handelen moet beloond worden (subsidies, fiscale voordelen). Het "voorzorgsprincipe" moet consequent worden toegepast: een product mag niet worden verkocht als men twijfelt aan de schadelijkheid ervan."

[aan de schadelijkheid van tabak twijfelt niemand meer...]

"Een duurzaam milieubeleid dat niet als een afzonderlijk compartiment wordt beschouwd"

[dus ook zorg voor het binnenmilieu en een gezonde rookvrije leefomgeving]

SP.a

1. Alle mensen verdienen een toekomst. Voor ons is het dat wat telt. Wij willen voor iedereen dezelfde kansen op een goede toekomst. Dat vraagt actie op heel wat terreinen:

**goede gezondheid
een gezond en proper milieu
volwaardig deelnemen aan de samenleving**

4. Wij willen geen samenleving waarin elk individu zijn eigen zin doet, maar een samenleving waarin we allemaal samen zin hebben. Wij willen een solidaire samenleving, waar de sterkeren de zwakkeren mee vooruit trekken. Waarin actief herverdeeld wordt, en **waar niemand uitgesloten wordt**.

[het toepassen en het uitbreiden van rookverboden zorgt ervoor dat personen met ademhalingsproblemen niet uitgesloten worden van deelname aan het gewone sociaal-culturele leven]

16. Samen met de organisaties van werknemers en werkgevers en de milieuorganisaties moet de regering in het najaar van 2003 een strategie op punt stellen om tijdens de komende vier jaar vooruitgang te boeken op het vlak van werkgelegenheid en het **wegwerken van discriminaties op de arbeidsmarkt**, zuiniger energiegebruik en milieubehoud.

[Een gezond binnenmilieu, d.w.z. rookvrije openbare plaatsen en een rookvrije werkplek moeten garanderen dat ook personen met ademhalings- en hartproblemen gelijke kansen krijgen op de arbeidsmarkt. Niemand zou nog naar de rechtbank moeten stappen om een rookvrije werkplek te bekomen, dit moet een recht zijn voor iedereen]

Uw verkeersveiligheid: verkeersregels zijn er niet om mensen te pesten. Ze zijn er om minder verkeersdoden te hebben.

[Ook rookverboden zijn er niet om mensen te pesten maar voor de gezondheid van anderen. Jaarlijks zijn 2000 mensen het slachtoffer van passief roken dit is meer dan het aantal verkeersslachtoffers. Slachtofferopbod is misplaatst maar geen maatregelen nemen ter bescherming van tabaks-rookslachtoffers is dat eveneens.]

Betere gezondheid voor iedereen

30. "Als we alle mensen kansen willen geven op een betere gezondheid, dan zullen we tijdens de komende jaren stelselmatig moeten investeren in verkeersveiligheid, **een gezonde werkomgeving**, goede huisvesting, **een gezond milieu en algemene preventie**."

37. "De werknemers in de zorgsector en de diensten moeten voldoende aandacht krijgen. **Preventie van beroepsziekten** maakt onderdeel uit van een goed beleid voor de werknemers. »

[het tabaksrookprobleem dient aangepakt te worden zoals alle andere toxische stoffen op de werkplek]

48. Kinderen (...) Ze moeten lid kunnen worden van de beste sportclubs en jeugdbewegingen in hun buurt.

[laat ons ervoor zorgen dat de sportkantines en zwembad-cafeteria's rookvrij worden, na sportinspanningen hebben kinderonen veel en gezonde lucht nodig]

Gelijke kansen op volwaardige deelname aan de samenleving en inspraak

66. De mens leeft niet van brood alleen. Ontplooiing en emancipatie hebben niet enkel te maken met materiële behoeften zoals werk, wonen, gezondheid en mobiliteit. Volwaardig deelnemen aan de samenleving en jezelf cultureel en sociaal kunnen ontplooien is essentieel.

67. Het betekent evenveel kansen voor mensen met een handicap.

70. Het verenigingsleven is een essentiële schakel in een democratie. Van **erkende en/of gesteunde verenigingen** en initiatieven verwachten we dat ze niet enkel in woord maar **ook in daad gelijke kansen voor iedereen nastreven**. Het beleid moet er systematisch voor zorgen dat alle bevolkingsgroepen gelijke kansen op deelname aan de maatschappij krijgen.

[alle gesubsidieerde activiteiten moeten toegankelijk zijn voor iedereen d.w.z rookvrij]

SPIRIT

Daarom trekt SPIRIT de kaart van zwakkere groepen in onze samenleving. **Maatschappelijke integratie** en de versterking van het **sociale weefsel** vormen daarbij onze rode draad.

[Iedereen, ook personen met ademhalingsproblemen en hartpatiënten moet ongedwongen kunnen deelnemen aan alle sociale activiteiten]

Maar SPIRIT wil een drugsdebat zonder hypocrisie of taboes.

Zowel legale drugs (zoals alcohol en geneesmiddelen) als verboden roesmiddelen (van cannabis tot harddrugs) kunnen leiden tot verslaving en problemen. Een sterk opgevoerd **preventiebeleid ten aanzien van alle drugsgebruik** dringt zich op.

[De legale drug tabak wordt hier nergens vernoemd. Met 20.000 slachtoffers per jaar mag dit toch geen taboe blijven. het rookvrij maken van het openbare leven en de werkplek is een noodzakelijke maatregel als preventie tegen tabaksgebruik is, roken moet een privé-zaak worden]

Ook voor rookcoupés of rookcompartimenten ziet SPIRIT geen plaats weggelegd in de trein van de toekomst.

[Dit is een concreet voorstel.]

VLD

Inzake milieu moet een **sanctiebeleid** voorbehouden blijven **voor overtreders**. Om voor gedragwijzigingen te zorgen die het milieu ten goede komen, wordt gewerkt met stimuli en aanmoediging.

[Dit moet ook gelden voor de vervuiling van het binnenmilieu met tabaksrook. Er is een te groot laxisme in de toepassing van de bestaande rookverboden.]

De belastingbetaler moet een specifiek deel van zijn belastinggeld voor een non-profit doel kunnen bestemmen.

[Heel wat verenigingen, waaronder RookVrij, kunnen geen fiscale attesten uitschrijven]

RookVrij vzw
Vereniging voor een rookvrije leefomgeving
fax 02 275 61 10 tel 02 534 84 18
www.rookvrij.be info@rookvrij.be
Lidgeld € 12 (nieuwsbrief per post) of € 6 (nieuwsbrief per e-post)
Rekeningnummer 733-0057758-73